

Sınıfınızı 5-6 kişilik gruplara ayırarak tabloya göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Anka ve Duha'nın harcadığı günlük para miktarının aritmetik ortalamasını ayrı ayrı bulunuz. Anka ve Duha'nın harcadıkları günlük para miktarlarından oluşan veri setini oluşturarak bu veri setlerinin hangi merkezî eğilim ölçüsü ile temsil edileceğini grup arkadaşlarınızla tartışınız. Daha sonra ortak fikirlerinizi yazıp, diğer gruplarla paylaşarak tartışınız.

Anka → 15, 20, 30, 30, 40, 50

Aritmetik ortalaması

$$\frac{15+20+30+30+40+50}{6} = \frac{185}{6} \approx 30$$

Merkezi eğilim olarak tepe değeri seçilmelidir.

Duha → 5, 5, 10, 20, 30, 70, 70

Aritmetik ortalaması

$$\frac{5+5+10+20+30+70+70}{7} = \frac{210}{7} = 30$$

Açıklık çok fazla olduğundan merkezi eğilim olarak aritmetik ortalama seçilmelidir.

b) Anka ve Duha'nın biriktirdiği günlük para miktarının aritmetik ortalamasını ayrı ayrı bulunuz. Anka ve Duha'nın biriktirdikleri günlük para miktarlarından oluşan veri setini oluşturarak bu veri setlerinin hangi merkezî eğilim ölçüsü ile temsil edileceğini grup arkadaşlarınızla tartışınız. Daha sonra ortak fikirlerinizi yazıp, diğer gruplarla paylaşarak tartışınız.

Anka'nın kalan para orı

50, 60, 70, 70, 80, 85

$$A.O. = \frac{50+60+70+70+80+85}{6}$$

$$A.O. = \frac{415}{6} \approx 69$$

Duha'nın kalan paraları

30, 30, 70, 80, 90, 95, 95

$$A.O. = \frac{30+30+70+80+90+95+95}{7}$$

$$A.O. = \frac{490}{7} = 70$$

Örnek 1

Aşağıda 6-A sınıfındaki kız ve erkek öğrencilerin matematik dersinden aldığı notlar verilmiştir.

Kız: 30, 100, 90, 50, 45, 40, 90, 55, 100, 60

Erkek: 65, 70, 65, 60, 70, 60, 70, 70, 65, 65

Bu sınıftaki öğrenci notlarının oluşturduğu veri setlerinin dağılımını inceleyiniz. Bu veri setleri hangi eğilim ölçüsü ile temsil edilebilir?

Sıralayalım. Kız: 30, 40, 45, 50, 55, 60, 90, 90, 100, 100 Açıklık çok fazladır bu yüzden aritmetik ortalama kullanılmalıdır.

Erkek: 60, 60, 65, 65, 65, 65, 70, 75, 75 sayılar çok yakın ve tepe değeri fazladır ve her sayı tekrar ediyor. Bu yüzden Tepe değeri seçilmelidir.